

Valtiovarainvaliokunnan maatalousjaosto

HE 88/2016 VP

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2016 TOISEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. kiittää mahdollisuudesta lausua edellä mainitusta asiasta ja toteaa seuraavaa:

Viivästyneiden maksatusten johdosta v. 2015 uudelleen budjetoidaan Kemera-varoja 8,44 milj. euroa. Maaseutuviraston toimintamenoihin ehdotetaan 0,97 milj. euron lisäystä tukien täytäntöönpanoon liittyviin tehtäviin. Maatalouden tukivalvontaan liittyen ELY-keskusten toimintamenoihin ehdotetaan 0,5 milj. euron lisäystä.

SLC:n mielestä ehdotetut muutokset ovat sinänsä hyviä ja tarpeellisia. Hallitukselta on kuitenkin vastuutonta, että maatalouden kannattavuuskriisiä ei mainita sanallakaan, eikä sen lievittämiseksi osoiteta lainkaan varoja.

Maataloustuotteiden yleinen markkinatilanne ja EU:n talouspakotteiden johdosta Venäjän elintarvikkeille asettama tuontikielto aiheuttavat edelleen tulonmenetyksiä maataloudessa. Tuottajahintojen aleneminen on jatkunut käytännössä kaikilla tuotantosektoreilla ja maatalouden yrittäjätulo on romahtanut jo melkein puoleen viime vuosien tasosta. Erityisen raskaasti talouskriisi koettelee nuoria ja tuotantoonsa investoineita tiloja. Ilman pikaisia toimia, tulevaisuuden ruoantuotanto ja huoltovarmuus vaarantuvat.

Maa- ja metsätalousministeriö totesi omassa lisätalousarvioesityksessään, että momentin 30.20.40 määräraha sekä vuosina 2014 ja 2015 tälle momentille myönnetyt määrärahat eivät ole olleet riittäviä turvaamaan maatalouden kannattavuutta ja maaseudun elinvoimaisuutta pidempään jatkuneessa poikkeuksellisessa tilanteessa. Tilanteen korjaamiseksi MMM esitti 48 miljoonan euron lisäystä, mutta tätä ei ole huomioitu millään tavalla.

SLC:n mielestä MMM:n esittämä 48 miljoonan lisäys olisi tässä tilanteessa ollut vähimmäistaso, jolla kriisin hoitamisessa olisi edes päässyt alkuun. Tälläkään määrärahalta kannattavuuskriisiä ei olisi ratkaistu, mutta tarvittava säädösvalmistelu olisi saatu käyntiin ja lisäraha olisi tarjonnut edes väliaikaista hengähdystaukoa heikommassa asemassa oleville tiloille.

Euroopan Unionin maatalousneuvosto käsittelee maatalouden markkinatilannetta ja kannattavuuskriisiä kesäkuun kokouksessaan. Tämän hetken tietojen valossa näyttää kuitenkin erittäin epätodennäköiseltä, että EU:sta olisi tulossa lisävaroja ainakaan merkittäviä määriä kriisin selättämiseksi. Parhaimmassakin tapauksessa voitaneen odottaa enintään käyttämättömien varojen uudelleenjakoa ja uutta maksuvaltuutta kansallisen rahan käytölle.

Julkisuudessa on hallitukselta annettu ymmärtää, että lisävaroja olisi tulossa syksyn lisätalousarviossa. Ongelmana tässä on kuitenkin se, että uutta kriisipakettia ja siihen liittyvää lainsäädäntöä ei ole mahdollista viedä eteenpäin ilman tähän tarkoitukseen osoitettuja määrärahoja. Ottaen huomioon aiemmat kriisipaketit ja niihin liittyvät säädöshankkeet, toimeenpanon aikatauluhaasteet, hakuajat ja valvonnat voitaneen pitää realistisena, että syksyn lisätalousarvion mahdolliset lisärahat ovat viljelijöiden käytettävissä aikaisintaan kesällä 2017.

SLC:n mielestä hallituksen esitys vuoden 2016 toiseksi lisätalousarvioksi osoittaa, että hallitus ei ole tiedostanut eikä tunnistanut miten syvä maatalouden kannattavuuskriisi ja maatalojen ahdinko on tällä hetkellä.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Johan Åberg
Toiminnanjohtaja